

УДК 811.111

DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2017.2\(39\).118622](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2017.2(39).118622)

Смаглий В. М.

кандидат філологічних наук, доцент,
Одеський національний морський університет

СПОЧАТКУ БУЛО СЛОВО: WORD ЯК ЯДЕРНА ЛЕКСЕМА НОМІНАТИВНОГО ПОЛЯ КОНЦЕПТУ WORD

Статтю присвячено вивченню англомовного вербалізованого концепту WORD. Встановлено номенклатуру мовних одиниць, що утворюють ядерну зону номінативного поля цього концепту. Етимологічний і дефініційний аналіз відповідних одиниць надає матеріал для подальшого лінгвокогнітивного вивчення смислових пропозицій, що в сукупності складають смислове підґрунтя ядра концепту WORD.

Ключові слова: етимологія, індоєвропейська пра-мова, лесема, семема, сема, концепт.

Смаглий В.М. Сначала было слово: word как ядерная лексема номинативного поля концепта WORD. Статья посвящена изучению англоязычного вербализованного концепта WORD. Установлена номенклатура языковых единиц, образующих ядерную зону номинативного поля данного концепта. Этимологический и дефиниционный анализ соответствующих единиц предоставил материал для последующего лингвокогнитивного изучения смысловых пропозиций, которые в совокупности составляют смысловое основание ядра концепта **WORD**.

Ключевые слова: этимология, индоевропейский пра-язык, лексема, семема, сема, концепт,.

Smaglyi V.M. In the beginning was the WORD: word as a nucleus lexeme of the nominative field of WORD concept. The article deals with the investigation of the English language verbalized concept WORD. The nomenclature of language units which compile the nucleus zone of the nominal field of the concept in question were thoroughly investigated. The Indo-European root **wer-** and its Modern English descendants were singled out and analyzed according to the principle of family resemblance which acts both on the formal and the conceptual levels. Etymological analysis of the corresponding units was followed by definitive analysis of a cluster of a dozen sememes (also known as lexico-semantic variants) of the lexeme **word**. Each sememe was regarded as a set of semes (particles of lexical meaning). Interconnections of such make up a network of separate semantic propositions, which in their totality comprise semantic foundation of the WORD concept's nucleus. The latter is one of the three constituents entering a complex concept **WORD/LANGUAGE/SPEECH** to be researched further on in the realm of linguocognitive analysis.

Key words: etymology, concept, Indo-European pra-language, lexeme, sememe, seme.

Дана публікація є пілотним етапом дослідження номінативного поля суб-концепту WORD, що входить як складова частина до загального концепту WORD/LANGUAGE/SPEECH. Починаючи цю наукову розвідку, звернімося до витоків лексичної семантики одного із трьох ядерних компонентів поля, а саме до лексеми *word*. Спираючись на тезу, висловлену Ю.О.Карпенком: «Кожне мовне явище має свою історію (діахронія) і своє місце в системі мови (синхронія)» [1, 77], розглянемо передусім діахронічну площину досліджуваної одиниці. Для цього мусимо заглибитись у доісторичні шари функціонування мови як засобу спілкування. М.П.Кочерган пише: «Мож-

на припустити, що 2-3 тисячі років до н.е. існувала спільна мова-основа (індоєвропейська прамова)» [3, 61]. Англійська мова є одним із багатьох нащадків цієї правмови. Її лексикон становить собою складне мереживо мовних одиниць, що потрапили в сучасну англійську довгими і звивистими шляхами.

Іменник **word** з'явився в мові ще за часів давньоанглійського дописемного періоду. Лексикографічні джерела датують його появу до XII ст. Він є питомою одиницею англійської мови і бере початок від індоєвропейського кореня **wer-** (який має варіанти *were-/wrê-/wrêa-*), що означає [to speak]. Сполучаючись із різними суфіксами, цей корінь виявляється етимомом до цілої низки сучасних слів, які або є питомо германськими, або увійшли до англійської мови так би мовити через «ворота» інших мов: з латини, а звідти французької; з грецької через латину і французьку. До таких слів згідно етимологічних і тлумачних словників англійської мови уналежнюємо: *word, verb, verve, adverb, proverb, irony* та *rheter*.

Серед них тільки лексема **word** має суто **германське** походження. Етимологічна реставрація показує наступне: індоєвропейський корінь з суфіксом **wr-dho-* в прагерманській мові утворив мовну одиницю **wurdam* зі значенням [word], від неї у давньоанглійській з'явилося слово *word*, яке потім перейшло в незмінній формі і з незмінною семантикою у середньоанглійську, а згодом у сучасну англійську мову.

Комбінація індоєвропейського кореня і суфікса **wer-dho-* була успадкована **латиною**, давши слово *verbum* з тим самим значенням, що і протогерманське *wurdam*, – [word]. Своєю чергою, *verbum* послугувався етимомом чотирьом сучасним англійським словам.

Так, із латини (*verbum*) через давньофранцузьку мову (*verbe*) і середньоанглійську (*verbe*) у сучасну англійську потрапила лексема **verb**, семантика якої змінилась: із більш загального значення *verbum* = *будь-яке слово* вона звузилась до значення **verb** = *слово певної частини мови, а саме дієслово*.

Із латини форма множини іменника *verbum*—>*verba* була трансформована у вульгарній латині на **verva*, з якої утворилась давньофранцузька і потім сучасна французька лексема *verve* зі значенням [fanciful expression] *химерний вираз*. Звідти без зміни графічної форми лексема *verve* потрапила в сучасну англійську мову, де має наступну дефініцію: **verve** [enthusiasm in expression of ideas] тобто *жвавість, яскравість (опису, виразу)*. Семантична трансформація очевидна: від загального значення *слово* до абстрактного і вузького значення *жвавість (словесного виразу)*.

Латинська лексема *verbum* також утворила дериват *adverbium*: *ad-* [in relation to] + *verbum* [word], який потрапив у давньофранцузьку мову у вигляді лексеми *adverbe*, яка перейшла в такий самій формі у середньоанглійську *adverbe*, а звідти, змінивши орфографічну форму, в сучасну англійську **adverb** зі значенням *прислівник, себто слово, яке доповнює значення дієслова*. Звуження семантики очевидне.

Іще одним похідним від індоєвропейського **wer-dho-* через латинське *verbum* є сучасний англійський іменник **proverb**. Його етимологічний маршрут дуже схожий на той, яким пройшов іменник *adverb*. Латинський

дериват *proverbium*: *pro-* [forth, instead of] + *verbum* [word] запозичується давньофранцузькою, а звідти середньо англійською у вигляді *proverbe* і згодом потрапляє в словниковий склад сучасної англійської мови як лексема *proverb* зі значенням [short, pithy saying that expresses a basic truth] *прислів'я, влучний образний вислів*.

Таким чином латинський етимон *verbum*, який походить від праїндоевропейського **wer-dho-*, має чотири похідні лексеми сучасної англійської мови: ***verb, verve, adverb, proverb***. Всі вони за своєю семантикою є вужчими, аніж їхній етимон *verbum* [word].

Ще дві лексичні одиниці, що беруть свій початок із індоєвропейського *wer-*, потрапили в лексикон сучасної англійської мови через «ворота» грецької мови, однак кожна із них своїм шляхом.

Праїндоевропейський корінь у комбінації із суфіксом **wer-yo-* послугував етимомом ***грецькому*** дієслову *eirein*, яке означало [to say, to speak]. Від цього дієслова утворився похідний іменник *eiron*. Він мав значення [dissembler] *брехун*. Подальший шлях цієї лексичної одиниці привів до утворення грецького іменника *eironeia* [feigned ignorance], що означає *удавана необізнаність (у чомусь)*. Далі ця лексична одиниця запозичується ***латиною*** і отримує графічну форму *ironia*, звідти проникає у ***давньофранцузьку*** і надалі зберігається у ***французькій*** мові як *ironie*, після чого входить до словникового складу сучасної англійської у формі ***irony*** із значенням [words expressing smth different, often opposite to their literal meaning], *іронія*.

Прослідковуючи семантичну еволюцію сучасного англійського іменника *irony*, бачимо, як модифікувалось лексичне і граматичне значення від грецького дієслівного етимона *говорити* через конкретний іменник *брехун*, а від нього абстрактний іменник *удавана необізнаність*, після чого в латині, французькій і згодом англійській мовах запозичений іменник отримує сучасне значення *іронія*, тобто *вислів, значення якого протилежне його дослівному значенню*.

Ще одна комбінація праїндоевропейського кореня із суфіксом **wre-tor-* послугувала етимомом ***грецькому*** іменнику *rhetor* [public speaker], із таким самим значенням ця лексема «промандрувала» через ***латину*** (*rhetor*) в середньо ***англійську*** (*rether*) і в сучасну англійську мову ***rhetor*** [orator].

Вищенаведена етимологічна розвідка уможливила наступний висновок. Лексема ***word*** у діахронічній площині входить до кластеру споріднених англійських лексем, кожна з яких походить від спільного для них праїндоевропейського кореня *wer-*. Кластер налічує 7 лексичних одиниць, які об'єднані за принципом фамільної схожості. Причому риси фамільної схожості стосуються не стільки зовнішньої форми, скільки семантичної близькості членів кластеру.

Дуже важко, скоріше неможливо побачити ***формальну схожість*** між всіма конститuentами кластеру, скажімо, такими, як *word, irony* та *rhetor*. Хоча формально схожими є інші конститuentи: *verb, verve, adverb, proverb*.

Водночас ***семантична схожість*** між всіма конститuentами кластеру сумнівів не викликає. Дефініційний аналіз зазначених лексем свідчить, що кожна із них містить семи [*speak*] та [*meaning*], які в різних лексемах по-

різному комбінуються із кваліфікативними семами [*insincerity*], [*emotionality*], [*brevity*], [*eloquence*] або семами, що уточнюють функційні характеристики номінуємого феномену [*to express action*], [*to modify verb, adjective*].

Повертаючись до цитованої вище тези Ю.О.Карпенка стосовно нерозривності діахронічності та синхронічності кожної мовної одиниці, звернімось до синхронічної площини ядерної лексеми *word*, або до «її місця в системі мови» [1, 77], інакше кажучи, розглянемо функціонування лексеми **word** як складової вербального поля нуклеарного концепту WORD, який з часом буде інтегрованим у комплексний концепт WORD/LANGUAGE/SPEECH.

Розпочинаючи лінгвокогнітивне дослідження цього концепту в англomовній картині світу, виходимо із постулату О.Кубрякової про те, що значення мовного знаку є «концепт схоплений знаком» [4, 31]. Відповідно, вивчення вербалізованого концепту WORD неможливе без вивчення сукупності англomовних одиниць, які складають його вербальне поле. Дана розвідка обмежується аналізом ядерної зони поля концепту.

Такий аналіз передбачає, по-перше, відбір лексичних одиниць, що номінують досліджуваний концепт. По-друге, аналізу підлягають словникові дефініції, що їх пропонують загальномовні лексикографічні джерела. По-третє, відбувається дефініційний аналіз отриманих даних, який дозволяє виокремити із них набір дискретних змістових парцел – сем, які будучи семантичними (тобто не матеріальними) сутностями, набувають свого «матеріального» втілення у вигляді дефініційних ознак, зафіксованих у словникових дефініціях.

Доцільність дефініційного аналізу як стартового етапу вивчення номінативного поля концепту впливає із того, що, як вказує В.Еванс, «дефініція створює т.зв. лексичний профіль (*lexical profile*) поняття» [10, 22]. На думку Г.Уфимцевої, «знакове значення може бути виражене у метамовний спосіб, широко вживаний у лексикографічній практиці» [9, 31]. При цьому варто зауважити, що «значення не уявляє собою неподільного цілого, а складається із набору компонентів, що володіють самостійністю» [7, 81]. Про це зокрема пише і В.Кодухов: «кожне значення слова є сукупність семантичних ознак (сем), котрі утворюють структуру значення» [2, 101]. М. Никитин уточнює: «сема є неномінованою частиною значення» [6, 117]. Її експлікація відбувається через посередництво дефініційних ознак, які вилучаються із словникових тлумачень відповідної лексичної одиниці.

«Розкладання смислу лексеми на складові частини» є сутністю компонентного аналізу» – зазначає Дж.Лайонз і додає, що «альтернативним терміном для компонентного аналізу є лексична декомпозиція» [5, 122]. Про таку ж процедуру розмірковує П.Сусов: «значення слова піддається декомпозиції, тобто розкладанню його на елементарні смисли (інакше кажучи, смислові атоми, елементарні предикати, семантичні примітиви, семантичні ознаки, семи)» [8, 126].

У межах даної публікації розглядаємо **ядерну зону** номінативного поля концепту WORD, яка складається із семем іменникової лексеми **word**. В результаті дефініційного аналізу семем (або в іншій термінології – лекси-

ко-семантичних варіантів) *word*, що вербалізують ядро концепту WORD, виявляємо певне семантичне тло, на якому вибудовується відповідне номінативне поле.

Англомовна лексема ***word*** є полісемічною лексичною одиницею, яка «під дахом» єдиного імені і в межах єдиної частини мови (іменника) містить більше десяти семем *word*, кожна з яких має власне лексичне значення, зафіксоване тлумачними словниками англійської мови і двомовними словниками (в нашому випадку англо-українським та англо-російським). Порядок розташування дефініцій окремих семем (чи лексико-семантичних варіантів, як їх іще називають) у словниковій статті традиційно сприймається як свідчення семантичної важливості кожної із семем. Що вищим за списком є позиція дефінованої семемі, то важливішим, загальнішим є її семантичне наповнення. Нижче у спадному порядку пропонується аналіз всіх вилучених із словників семем *word*, що у сукупності утворюють полісемічну лексему ***word***.

Основна семема лексеми ***word*** із найзагальнішим лексичним значенням номінує: (а) одиницю мовлення, яка має (в) певну матеріальну форму і (с) певне ідеальне значення. Таке твердження впливає із дефініційного аналізу словникових визначень семемі *word*: [distinct meaningful element of speech or writing; speech sound or series of sounds or its representation in writing or printing that communicates a meaning].

(а) Дефініційна ознака [element] експлікує сему *одиниця*, дефініційна ознака [speech] – сему *мовлення*.

(в) Ознаки [sound, writing, printing] експлікують такий смисловий компонент семемі *word*, як *акустична/графічна форма*.

(с) Сема *ідеальне значення* маніфестується через дефініційні ознаки [meaningful, meaning], які в поглиблених ступенях дефініційного аналізу пояснюються таким чином: *meaning* [idea that is conveyed by a word; sense, significance]; *significance* [idea associated with a word].

Варто відзначити, що окрім цих трьох основних, наявних в усіх лексикографічних джерелах смислових компонентів семемі *word*, словникові дефініції містять також низку додаткових сем, які *варіюють* у різних словниках.

Так, по-різному дефінується письмова чи усна форма існування *слова*: згідно різних словників *слово* може бути виключно усним, або усним чи письмовим (рукописним чи друкованим), при цьому письмова форма трактується як вторинна по відношенню до усної: [combination of sounds or its representation in writing or printing; a written or printed character representing a spoken word]. Кваліфікатором семи *письмова форма* виступає уточнення стосовно зовнішніх маркерів – пробілів перед і після графічного слова: [typically shown with a space on either side when written or printed].

Словникові дефініції цієї семемі *word* також характеризують з одного боку внутрішню структуру слова, а з іншого боку його убудованість в мовленнєву одиницю більшого формату, а саме у речення: [element of speech...used with others (or sometimes alone) to form a sentence]. Внутрішня структурованість *слова* визначається чи то як комбінація морфем [may

consist of a single morpheme or a combination of morphemes], чи то як його монолітність, неподільність на менші *самостійні* мовні одиниці [without being divisible into smaller units capable of independent use]. Звертає на себе увагу більш лінгвістичне трактування семми *word* в окремих словниках. А саме: словники Oxford та Webster реєструють таке тлумачення, в якому *слово* постає не як одиночно оформлена мовна одиниця, а як конгломерат всіх його твірних форм, тобто як словотвірна парадигма: [single conceptual unit of a language, comprising inflected and variant forms; entire set of linguistic forms produced by combining a single base with various inflectional elements].

У складі лексеми **word** словники реєструють семму *word*, яка номінує не окрему одиницю мови, а передусім *зміст* того, що було висловлено мовцем: [smth said, utterance, remark; smth spoken or written, statement]. Дефініційний аналіз другого ступеня також демонструє важливість *змісту* того, що сказано. Див.: *to say* [to state as one's opinion, judgment], *to speak* [to convey thoughts, opinions]; *utterance* [smth uttered, expressed, statement], *remark* [smth that someone says to express an opinion or idea], *statement* [smth stated, such as a report of facts or opinion]. Майже кожна дефініція містить ознаку [opinion], яка своєю чергою пояснюється так: [a belief held with confidence but not substantiated by proof]. Саме відсутність доказів на підтвердження чи спростування певного твердження актуалізується у словосполученні *one's word*, який дефінується словником Oxford наступним чином [one's account of the truth, esp. when it differs from that of another's] і ілюструється прикладом "*in court it would have been his word against mine*". Сама *зміст сказаного* деталізується за рахунок уточнюючої кваліфікації *зміст*, непідтверджений доказами.

Окремі семми, що входять до лексеми **word**, демонструють процес семантичного звуження у значенні лексичної одиниці. Зокрема, у лексикографічно зареєстрованій семмі *word*, яка дефінується як [rumour] *плітки*, констатуємо звуження змісту: *щось сказане* трансформується у *щось сказане про когось, засноване на неперевіреніх / неточних / завідомо неправдивих відомостях*; *rumour* [a piece of unverified information of uncertain origin usually spread by word of mouth].

Звуження семантичного обсягу в семмі *word* зі значенням *новина, повідомлення* [news, information] відбувається за рахунок появи додаткового смислу: *news* [report of recent events], *information* [knowledge of specific event or situation].

Загальний зміст *щось сказане* в окремих семмах *word* конкретизується за рахунок уточнення *для чого сказано*. Так, семма *word* із значенням *наказ* [order, command] специфікує цільову настанову того, що сказано: *це треба виконати*. Звертаємось до дефініційного аналізу другого ступеня і бачимо дефініцію слова *order* [statement that tells someone to do smth] і слова *command* [order given with authority].

Крім того, уточнення *для чого сказано* може стосуватись утілення сказаного в життя. Спостерігаємо це у семантичній структурі семми *word* із значенням *обіцянка* [promise, assurance]. Дефінітивна ознака [*promise*] тлумачиться як [declaration, assurance that one will do or refrain from doing smth].

Отже, *даючи слово* (giving one's word), мовець *зобов'язується зробити щось або чогось не робити*:

Інформація про цільове призначення *того, що сказано*, імплементована у семантику семема *word* із значенням *пароль*: [verbal signal, password, watchword]. Як відомо, виголошення пароля відкриває доступ до чогось за-секреченого. Дефініція іменника *пароль* є такою: [секретне слово або речення, називання якого дає право пройти до території, що охороняється]. Англійський іменник *password*, який виокремлюємо із дефініції відповідної семема *word*, має наступне словникове визначення: [secret word or phrase that a person must utter before being given permission to enter a place]. Звернімо увагу на наступне: як англійська, так і українська дефініція містить уточнення, що в цьому випадку йдеться про секретну вербальну одиницю у форматі слова або речення (word or phrase), головним в цьому випадку є не формат, а секретність цієї одиниці.

До складу полісемічної лексеми **word** входить семема із значенням *розмова* [act of speaking], у формі множини *words* [talk, discourse]. Цікаво, що в цьому значенні *словА* протиставляються *діям*: [speech as distinct from actions], про це свідчить і ілюстративний приклад: *Actions speak louder than words*. Принагідно констатуємо негативне оцінне забарвлення лексичної одиниці *words* на противагу позитивній оцінці в лексичній одиниці *actions*.

Оцінне забарвлення існує в іншій семемі *words* [quarrelsome conversation; angry talk]. Дефініційний аналіз другого ступеня показує наступне: *quarrel* [verbal conflict between antagonists; heated argument or disagreement]. Дефініційні ознаки [angry, conflict, disagreement, antagonist], по-перше, виступають кваліфікаторами відповідної вербальної взаємодії, а по-друге, свідчать про суспільно-культурну небажаність такого спілкування, оскільки *сварка, лайка* є порушенням приписів бажаної комунікативної поведінки у соціумі.

Прямо протилежним – позитивним – забарвленням володіє інша семема лексеми **word**, яка зазвичай має специфічну графічну форму, а саме *Word* і *the Word*. Ця семема має дефініцію [logos, gospel, scripture, the bible]. Звернімося до трактувань кожної із дефініційних ознак.

Logos означає *Слово Боже* [the Word of God] і є посиланням на Євангеліє від Іоанна, в якому сформульовано засадничий постулат християнства: *In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God* (John 1 : 1), *Спочатку було Слово, і слово було з Богом, і Слово було Бог*. Словник Merriam-Webster таким чином тлумачить *Logos*: [the creative word of God which is itself God and incarnate in Jesus].

Решта дефініційних ознак [gospel, scripture, the bible] свідчать про включеність семема *the Word* в смисловий комплекс *the Bible*: [the sacred book of Christianity]. *Gospel* дефінується як [one of the first four books of the New Testament, presenting the life, teaching, death and resurrection of Jesus]. *Gospel* означає *Євангеліє* [частина Нового Заповіту, що розповідає про життя та діяння Ісуса Христа і є основою християнської релігії]. *The Scripture* – це *Святе Письмо* [the sacred writing of the Bible]. Релігійно-культурологічне забарвлення всіх вищенаведених лексичних одиниць оче-

видне й есплікується дефініційною ознакою [sacred].

Ще однією семемою *word* є така, що дефінується як [text of spoken part of a play, opera; lyrics; script]. Вона вживається виключно у множині (*words*) і означає текстову складову певного полікодового твору: це *лібрето* в опері, *слова* в пісні, *текст ролі* у п'єсі, *сценарій* фільму. Всі ці комунікативні феномени, попри їх структуровану організацію у цілісні *тексти*, номінуються як *слова* із посиланням на мінімальні мовні одиниці, з яких вони будуються. Можливо, таким чином акцентується їх допоміжний, підготовчий статус, що *передує* появі цілісного художнього твору (опери, пісні, п'єси, кінофільму), чиєю складовою вони є.

Маргінальними членами лексемної парадигми вважаємо семемі, що зареєстровані не у всіх словниках аналізованої вибірки. Такою семемою в лексемі **word** виявляється *word*, що зафіксована в одному тлумачному (Meriam-Webster) і одному двомовному (англо-російському) словнику, із значенням [saying, proverb], *пословица, поговорка*. Повертаючись до першої частини даної публікації, яка була присвячена етимологічному статусу лексичної одиниці *word*, нагадаємо, що питома германська одиниця *word* походить із індоєвропейського кореня **wer-**, а ще одним із похідних від цього спільного етимона в сучасній англійській мові виявляється романське запозичення *proverb*, що дефінується як [short, pithy saying that expresses a basic truth].

Розвиток етно-специфічних мов від «спільної мови-основи (індоєвропейської прамови)» [3, 61] протікав у багатовимірному переплетенні словотворчих процесів. Лексичний склад сучасної англійської мови свідчить про те, як семантичні пучки (комбінації сем) «проростали» у мову у вигляді різних за формою, але схожих чи навіть ідентичних за змістом лексичних одиниць, які потрапили в англійську через «ворота» різних мов. Прикладом цього слугує латинсько-французьке за походженням слово *proverb* і питома германське *word*.

На завершення відзначимо, що запропонована розвідка торує шлях до осяжного і різноаспектного дослідження вербалізованого концепту WORD/LANGUAGE/SPEECH.

Список літератури

1. Карпенко Ю.О. Вступ до мовознавства / Підручник. 2-ге видання / Ю.О.Карпенко. – Київ: Академія, 2009. – 334 с.
2. Кодухов В. И. Общее языкознание / В. И. Кодухов: Учебник – Изд. 4-е. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2011. – 304 с.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник для студ. філолог. спеціальностей вищих закладів освіти / М. П. Кочерган – К.: Академія, 2000. – 368 с.
4. Кубрякова Е.С. Номинативный аспект речевой деятельности / Е.С. Кубрякова. – М.: Наука, 1986.
5. Кубрякова Е.С. Особенности речевой деятельности и проблемы внутреннего лексикона / Е.С.Кубрякова // Человеческий фактор в языке. Язык и картина мира. – М.: Наука, 1991. – С.141–172.
6. Лайонз Дж. Лингвистическая семантика: Введение / Джон Лайонз // Пер. с англ. под общ. ред. И. Б. Шатуновского – М.: Языки славянской культуры, 2003. – 400 с.
7. Никитин М. В. Курс лингвистической семантики / М. В. Никитин: Уч. пособие. – С.-Петербург: Научный центр проблем диалога, 1996. – 760 с.

8. Селиверстова О. Н. Труды по семантике / О. Н. Селиверстова. – М.: Языки славянской культуры, 2004. – 960 с.
9. Сусов И. П. Введение в языкознание / И. П. Сусов: учеб. для студентов лингвистич. и филологич. специальностей. – М.: АСТ: Восток-Запад, 2007. – 379 с.
10. Уфимцева А. А. Семантика слова / А. А. Уфимцева // Аспекты семантических исследований – М.: Наука, 1980. – С. 5 - 80.
11. Evans V. Towards a cognitive compositional semantics: An overview of LCCM theory / Vyvyan Evans // Further Insights into Semantics and Lexicography / Ed. by Ulf Magnusson, Henryk Kardela and Adam Glaz. – Lublin: Wydawnictwo UMCS, 20
12. Oxford English Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.oed.com/>
13. Cambridge Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/>
14. Webster's Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.merriam-webster.com/>
15. Macmillan Dictionary. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.macmillandictionary.com/>
16. English Oxford Dictionaries. – [Electronic resource]. – Mode of access: <https://en.oxforddictionaries.com/>
17. The American Heritage® Dictionary of the English Language, Fifth Edition copyright ©2017 by Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company. – [Electronic resource]. – Mode of access: <https://ahdictionary.com/word/search.html?q>

References

1. Karpenko, Ju.O. (2009). Vstup do movoznavstva / Pidruchnik. 2-ge vidannja / Ju.O.Karpenko. – Kiiv: Akademija.
2. Koduhov, V. I. (2011). Obshee jazykoznanie / V. I. Koduhov: Uchebnik – Izd. 4-e. – М.: Knizhnyj dom «LIBROKOM».
3. Kochergan, M. P. (2000). Vstup do movoznavstva: Pidruchnik dlja stud.filolog. special'nostej visshih zakladiv osviti / M. P. Kochergan – K.: Akademija.
4. Kubrjakova, E. S. (1986). Nominativnyj aspekt rechevoj dejatel'nosti / E. S. Kubrjakova – М.: Nauka.
5. Kubrjakova, E.S. (1991). Osobennosti rechevoj dejatel'nosti i problemy vnutrenneg leksikona / E.S.Kubrjakova. In Chelovecheskij faktor v jazyke. Jazyk i kartina mira. – М.: Nauka,141–172.
6. Lajonz, Dzh. (2003). Lingvisticheskaja semantika: Vvedenie / Dzhon Lajonz // Per. s angl. pod obshh. red. I. B. Shatunovskogo – М.: Jazyki slavjanskoj kul'tury.
7. Nikitin, M. V. (1996). Kurs lingvisticheskoi semantiki / M. V. Nikitin: Uch. posobie. – S.-Peterburg: Nauchnyj centr problem dialoga.
8. Seliverstova, O. N. (2004). Trudy po semantike / O. N. Seliverstova. – М.: Jazyki slavjanskoj kul'tury.
9. Susov, I. P. (2007). Vvedenie v jazykoznanie / I. P. Susov: ucheb. dlja studentov lingvistich. i filologich. special'nostej. – М.: AST: Vostok-Zapad.
10. Ufimceva, A. A. (1980). Semantika slova / A. A. Ufimceva. In Apekty semanticheskikh issledovanij – М.: Nauka, 5 - 80.
11. Evans, V. (2005). Towards a cognitive compositional semantics: An overview of LCCM theory / Vyvyan Evans // Further Insights into Semantics and Lexicography / Ed. by Ulf Magnusson, Henryk Kardela and Adam Glaz. – Lublin: Wydawnictwo UMCS
12. Oxford English Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.oed.com/>
13. Cambridge Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/>
14. Webster's Dictionary. – [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.merriam-webster.com/>
15. Macmillan Dictionary. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.macmillandictionary.com/>
16. English Oxford Dictionaries. – [Electronic resource]. – Mode of access: <https://en.oxforddictionaries.com/>

17. The American Heritage® Dictionary of the English Language, Fifth Edition copyright ©2017 by Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company. – [Electronic resource]. – Mode of access: <https://ahdictionary.com/word/search.html?q>

Стаття надійшла до редакції 29.10.2017 р.